

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/26/2017
Identifikačné číslo spisu:	3508899364
Dátum vydania rozhodnutia:	06.03.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Emil Franciscy
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:3508899364.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu T. T., bývajúceho v L., zastúpeného JUDr. Jánom Legerským, advokátom so sídlom v Trenčíne, Nám. sv. Anny č. 25, proti žalovanej Obci Priepasné, zastúpenej JUDr. Emíliou Jancovou, advokátkou so sídlom v Novom Meste nad Váhom, Jurkovičova č. 13, o vypratanie nehnuteľnosti, vedenej na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 4 C 235/2008, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 29. júna 2016 sp. zn. 5 Co 94/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nové Mesto nad Váhom (ďalej aj len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 8. októbra 2015 č.k. 4 C 235/2008-437 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovanej povinnosť „vypratať neprávom užívanú časť nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území L., parcela č. XXXXX vo vlastníctve navrhovateľa a túto mu odovzdať do jeho užívania“ [spornú časť nehnuteľnosti špecifikoval súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí (ďalej len „sporná časť nehnuteľnosti“)].

1.1. Výsledkami vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie preukázané, že žalobca je výlučným vlastníkom pozemku v katastrálnom území L., ktorý je vedený ako parcela č. XXXXX/2 - ostatné plochy vo výmere XXX m²; žalovaná je výlučnou vlastníčkou susediacej nehnuteľnosti vedenej ako parcela č. XXXXX/4 - ostatné plochy vo výmere XXXX m². Zo znaleckého posudku Ing. G. P. súd prvej inštancie zistil, že hranica týchto pozemkov je totožná s hranicou zobrazenou v platnom katastrálnom operáte a žalovaná neužíva žiadnu časť pozemku vo vlastníctve žalobcu. Kontrolný znalecký posudok Ing. N. U. tieto závery znaleckého dokazovania potvrdil; znalkyňa aj na obhliadke miesta potvrdila, že k záberu pozemku v neprospech žalobcu nedošlo. Pokiaľ žalobca navrhoval vykonať dokazovanie aj ďalším znaleckým posudkom, súd prvej inštancie dospel k záveru, že pre to nie sú dané dôvody. K jeho návrhu žalobcu na vykonanie dokazovania posudkom Ing. U. W. (ktorý nie je zapísaný v zozname znalcov vedenom Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, ale v príslušnom

zozname vedenom v Českej republike), súd prvej inštancie uviedol, že v tomto prípade ide o listinný dôkaz, ktorý nemôže mať výpovednú hodnotu znaleckého posudku. Navyše, z aktuálnych podkladov katastra vyplýva, parcela č. XXXXX/2 v katastrálnom území L. neexistuje.

1.2. Z týchto dôvodov dospel súd prvej inštancie k záveru, že žaloba je neopodstatnená. O trovách konania rozhodol podľa ustanovení § 142 ods. 1 a § 148 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“).

2. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 29. júna 2016 sp. zn. 5 Co 94/2016 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil; rozhodol tiež o náhrade trov odvolacieho konania.

2.1. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku v celom rozsahu poukázal na vecne správne a vyčerpávajúce odôvodnenie súdu prvého stupňa, s ktorým sa v celom rozsahu stotožnil (§ 219 ods. 1 a 2 O.s.p.). Odvolací súd po opísaní priebehu konania na súde prvej inštancie, obsahu odvolania žalobcu a vyjadrenia žalovanej k odvolaniu podal výklad zmyslu dokazovania, významu jednotlivých dôkazných prostriedkov, spôsobu vykonávania dokazovania a charakterizoval povinnosť procesnej strany tvrdiť významné skutočnosti a na ich preukázanie označiť dôkazy.

2.2. Pokiaľ žalobca v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie nedôvodne považoval znalecký posudok znalca Ing. U. W., CSc. len za listinný dôkaz, ktorým sa dostatočne nezaoberal, odvolací súd zdôraznil, že posudok, ktorý bol vypracovaný nie na základe rozhodnutia súdu, ale na požiadanie procesnej strany, možno síce brať do úvahy, hodnotiť ho ale možno iba ako každý iný (listinný) dôkaz. V konečnom dôsledku zistenia, ku ktorým dospel Ing. U. W., CSc., neboli spôsobilé vyvrátiť závery už skôr vykonaného znaleckého dokazovania. Pre posudzovanie daného sporu je podstatné to, že znalci Ing. G. P. a Ing. N. U. sa zhodli na zistení, že žalovaná nezabrala žalobcovi spornú časť nehnuteľnosti. Odvolací súd k tomu dodal, že už v znaleckom posudku Ing. N. U. sa konštatuje, že parcela č. XXXXX/2 má v súčasnosti parcelné číslo XXXXX/3, teda parcela č. XXXXX/2 už v čase rozhodovania súdu prvej inštancie neexistovala.

2.3. Podľa názoru odvolacieho súdu sa súd prvej inštancie správne vyrovnal so všetkými navrhovanými dôkazmi a v konečnom dôsledku aj správne vo veci rozhodol. Pokiaľ žalobca v odvolaní namietol, že mu postupom súdu prvej inštancie bola upretá možnosť realizovať jeho procesné oprávnenia tým, že v rozpore s ustanoveniami O.s.p. upravujúcimi dokazovanie nevykonal dokazovania posudkom Ing. U. W., CSc., a tým, že v rozpore so zákonom svoj rozsudok dostatočne neodôvodnil vo vzťahu k dôkaznému bremenu, odvolací súd konštatoval, že táto námietka nie je opodstatnená.

2.4. Odvolací súd z uvedených dôvodov napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu potvrdil. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ustanovení § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie s tým, že: a/ súdy mu nesprávnym procesným postupom znemožnili, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces [§ 420 písm. f/ Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)]. Podľa názoru dovolateľa sú rozhodnutia súdov oboch inštancií nepreskúmateľné, založené na nedostatočných skutkových zisteniach a ich nesprávnom právnom posúdení. Žalobca v danom prípade 7. októbra 2015 predložil súdu prvej inštancie posudok znalca Ing. U. W., CSc. Keďže pojednávanie bolo nariadené na nasledujúci deň, žalobca spolu s predložením tohto znaleckého posudku požiadal súd o odročenie pojednávania. Jeho žiadosti ale súd prvej inštancie nevyhovel, vec na tomto pojednávaní prejednal a o nej rozhodol s tým, že žalobcom predložený rozsudok má výpovednú hodnotu iba ako listinný dôkaz. Dokazovanie ním ale nevykonal tak, ako to vyžaduje zákon (§ 129 ods. 1 O.s.p.). Neodročením predmetného pojednávania súd prvej inštancie znemožnil žalobcovi podať ďalší zamýšľaný návrh na doplnenie dokazovania. Odvolací súd mu odňal možnosť pred súdom konať tým, že nereagoval dôsledne na jeho odvolacie námietky a v rozsudku riadne nevysvetlil, v dôsledku čoho dospel k záveru, že procesný postup súdu prvej inštancie zodpovedal v plnom rozsahu zákonu. Sama skutočnosť, že označenie nehnuteľnosti v petite žaloby nezodpovedá stavu v čase rozhodovania súdom, nemohla byť podkladom pre zamietnutie žaloby. Z týchto dôvodov žalobca žiadal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a ním potvrdený rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu označila napadnuté rozhodnutie za založené na úplných skutkových zisteniach a ich správnom právnom posúdení. Dovolanie žiadala zamietnuť.

5. V danom prípade bolo dovolanie podané po 1. júli 2016, kedy nadobudol účinnosť nový civilný procesný kódex. Procesné účinky dovolania žalobcu boli teda vyvolané po tomto dni.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

7. Aj po zmene právnej úpravy civilného sporového konania (vrátane dovolacieho konania), ktorú priniesol CSP v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou, treba dovolanie naďalej považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu [porovnaj napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012 (poznámka dovolacieho súdu: pokiaľ sa v ďalšom texte uvádza v zátvorke odkaz na „Cdo“, ide o odkaz na rozhodnutie najvyššieho súdu príslušnej spisovej značky)].

8. Najvyšší súd v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 opakovane vyjadril záver aktuálny aj v súčasnosti, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (3 Cdo 209/2015, 3 Cdo 36/2016, 5 Cdo 264/2014, 1 Cdo 334/2013).

9. Pri uplatnení tézy vyplývajúcej z rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej rozhodnutia súdov predstavujúce *res iudicata* „majú zostať nedotknuté“, je potrebné na možnosť prelomenia záväznosti a nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí hľadiť ako na krajinú výnimku z tejto zásady. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto výnimka uplatniť, nemožno v žiadnom prípade interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (3 Cdo 319/2013, 1 Cdo 348/2013, 3 Cdo 357/2016, 3 ECdo 154/2013, 3 Cdo 208/2014). V súlade s tým aj odborná právnická literatúra konštatuje, že „narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím) musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti - to platí o všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch“ (viď publikáciu Civilný sporový poriadok, Nakladatelství C. H. Beck, Praha, 2016, na str. 1326).

10. Naďalej je tiež plne opodstatnené konštatovanie, že ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane [porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. II. ÚS 172/03].

11. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho

súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

12. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

13. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 CSP).

14. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod. V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

15. Žalobca v danom prípade tvrdí, že napadnutý rozsudok bol vydaný v konaní, v ktorom došlo k procesnej vade zmätočnosti uvedenej v § 420 CSP. Vady vymenované v ustanovení § 420 CSP sú procesné pochybenia najzásadnejšej povahy, ktoré sú v praxi súdov a tiež právnou teóriou považované za natoľko závažné, že dovolací súd po závere o ich existencii napadnuté rozhodnutie zruší bez toho, aby ho posudzoval z hľadiska správnosti v ňom zaujatých právnych záverov (1 Cdo 345/2014, 2 Cdo 43/2012, 3 Cdo 98/2005, 4 Cdo 344/2014, 5 Cdo 101/2015, 6 Cdo 292/2013, 7 Cdo 500/2014, 8 ECdo 259/2014).

15.1. Podstatnou zmenou oproti právnej úprave účinnej do 30. júna 2016 je, že zákon už nestanovuje povinnosť (ani možnosť) odvolacieho súdu ex offio skúmať, či v konaní došlo k procesným vadám tejto povahy. Dovolací súd sa zameriava výlučne na skúmanie existencie tej vady zmätočnosti, ktorá bola uplatnená v dovolaní.

15.2. Aj po uvedenom dni pre záver o prípustnosti dovolania z dôvodu zmätočnosti nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1 Cdo 127/2012, 2 Cdo 609/2015, 3 Cdo 29/2016, 4 Cdo 133/2015, 5 Cdo 467/2014, 6 Cdo 5/2014, 7 Cdo 7/2016, 8 Cdo 450/2015).

16. Žalobca uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v tomto ustanovení, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

16.1. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

16.2. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a máriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

16.3. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom konaní, potom už „postupom súdu“ vôbec nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (1 ECdo 10/2014, 3 Cdo 146/2013).

16.4. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu treba pojem „procesný postup“ súdu vykladať takto aj za právnej úpravy účinnnej od 1. júla 2016.

17. Už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) zastávala názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá zmätočnosť a prípustnosť dovolania; nepreskúmateľnosť bola považovaná len za vlastnosť (vyjadrujúcu stupeň kvality) rozhodnutia súdu, v ktorej sa navonok prejavila tzv. iná vada konania majúca za následok nesprávne rozhodnutie veci (viď § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). S tým názorom sa stotožnil aj ústavný súd (pozri rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015, III. ÚS 288/2015 a I. ÚS 547/2016).

17.1. Na záse, podľa ktorej nepreskúmateľnosť zakladá (len) „inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.“, zotrvalo aj zjednocujúce stanovisko R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júli 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne.

17.2. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). V odôvodnení napadnutého rozsudku odvolací súd citoval ustanovenia, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery; medziiným uviedol dôvody, so zreteľom na ktoré dospel k záveru, že k žalobcom tvrdenému záberu spornej časti nehnuteľnosti nedošlo. Obsah spisu v ničom neopodstatňuje tvrdenie dovolateľa, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil spôsobom priečiacim sa zákonu. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

18. Najvyšší súd už podľa predchádzajúcej úpravy dospel k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením (viď R 54/2012 a 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014).

18.1. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

18.2. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu nie je po 1. júli 2016 žiadny dôvod pre odklon od vyššie uvedeného chápania dopadu nesprávneho právneho posúdenia veci (nesprávneho vyriešenia niektorej právnej otázky súdom) na možnosť uskutočňovať procesné oprávnenia niektorou zo strán civilného

sporového konania.

19. Pre úplnosť treba dodať, že tak, ako dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka (a v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. zakladajúcim prípustnosť dovolania) nebolo podľa predchádzajúcej právnej úpravy nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu, nie je ani novou právnou úpravou civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993 a 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012).

19.1. Pokiaľ sa v dovolaní namieta, že posudok Ing. U. W., CSc. bol súdmi nesprávne považovaný za listinný dôkaz, hoci - podľa názoru dovolateľa - mal byť hodnotený ako znalecký posudok v zmysle § 127 O.s.p., dovolací súd poukazuje jednak na judikáty R 22/1979 a R 31/1993, jednak na skoršie rozhodnutie (5 Cdo 206/2012), v ktorom uviedol, že „ak je súdu v konaní predložený posudok, ktorý síce vypracovala osoba zapísaná v zozname znalcov, avšak jeho vypracovanie nenariadil súd (napríklad posudok bol vypracovaný na základe požiadania účastníka konania, prípadne v trestnom konaní), skutočne nejde o znalecký posudok v zmysle § 127 O.s.p. Aj takýmto 'posudkom' možno však vykonať dôkaz, ale iba ako listinou“. Posudok Ing. U. W., CSc. teda súdy nepovažovali za znalecký posudok preto, že ho menovaný vypracoval na požiadanie procesnej strany, a nie preto, že ho vypracovala osoba, ktorá nie je zapísaná v zozname znalcov vedenom Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky.

19.2. K dovolacej námietke, v zmysle ktorej dokazovanie predmetným posudkom ako listinou nebolo vykonané tak, ako to určoval § 129 ods. 1 O.s.p. a že procesná nesprávnosť, ku ktorej v dôsledku toho došlo, zakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP, dovolací súd uvádza, že priamo v rozhodnutiach najvyššieho súdu, na ktoré poukazuje sám dovolateľ (3 MCdo 3/2008, 3 MCdo 16/2008, 3 MCdo 17/2008) je (prípadná) nesprávnosť vykonania dokazovania listinným dôkazom označená za takú procesnú vadu, ktorá prípustnosť dovolania nezakladá. Právny záver vyjadrený v tých rozhodnutiach je aktuálny aj po 1. júli 2016 vo vzťahu k ustanoveniu § 420 písm. f/ CSP.

19.3. So zreteľom na obsah dovolania najvyšší súd zdôrazňuje, že súdna prax je jednotná v názore, že ak súd niektorý dôkaz nevykoná, môže to viesť prípadne k nesprávnym skutkovým zisteniam a v konečnom dôsledku aj k vecne nesprávnemu rozhodnutiu, nie však k odňatiu možnosti konať pred súdom. Postup súdu, ktorý v priebehu konania nevykoná všetky navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie skutkového stavu, nezakladá prípustnosť dovolania (1 Cdo 126/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 12/2015, 4 Cdo 191/2011, 5 Cdo 43/2013, 6 Cdo 95/2012, 7 Cdo 179/2014, 8 Cdo 346/2014). K procesným právam strany sporu nepatrí, aby bol súdom vykonaný každý ňou navrhnutý dôkaz alebo dôkaz, o ktorom sa procesná strana subjektívne domnieva, že by mal byť súdom vykonaný. Rozhodovanie o tom, ktoré z dôkazov budú vykonané, patrí vždy výlučne súdu, a nie účastníkovi konania. Ak sa súd rozhodne, že určité dôkazy nevykoná (napríklad preto, že sú podľa jeho názoru pre vec nevýznamné alebo nadbytočné), nemôže to byť považované za postup znemožňujúci procesnej strane uskutočňovať jej procesné oprávnenia (§ 420 písm. f/ CSP).

19.4. Naostatok, a to aj k argumentácii žalobcu týkajúcej sa toho, že súd prvej inštancie nevyhovel jeho žiadosti o odročenie pojednávania, dovolací súd uvádza, že právo na spravodlivý súdny proces sa týka konania súdov chápaného ako celok (toto právo je „výsledkové“). V súvislosti s tým najvyšší súd pripomína svoj záver vyjadrený už v judikáte R 13/1993, v zmysle ktorého „podmienka prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. nie je splnená, v prípade, že sa účastníkovi odňala možnosť konať pred súdom pre časť konania do takej miery, že účastník následne mohol uplatniť svoj vplyv na výsledok konania napr. tým, že mohol podať proti rozsudku, ktorý mu bol riadne doručený, odvolanie. Tento záver je po 1. júli 2016 plne opodstatnený vo vzťahu k ustanoveniu § 420 písm. f/ CSP.

20. V súvislosti s predchádzajúcimi bodmi treba pripomenúť konštatovanie ústavného súdu obsiahnuté v jeho rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 196/2014, ktoré sa síce týkalo právneho stavu existujúceho do 30. júna 2016, je však naďalej aktuálne a plne uplatniteľné aj po tomto dni.

20.1. Ústavný súd v predmetnom rozhodnutí uviedol, že „prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne

posúdenie vecí nezakladá vadu konania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.". Na uvedené rozhodnutie ústavného súdu a v ňom vyjadrený záver poukazuje aj zjednocujúce stanovisko najvyššieho súdu sp. zn. R 2/2016.

20.2. V právnych veciach, na ktoré sa vzťahuje nová procesná úprava účinná od 1. júla 2016, je preto opodstatnený názor, podľa ktorého prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie vecí nezakladá vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP. Nejde totiž o nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci „strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces“.

21. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že prípustnosť dovolania žalobcu z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nemožno vyvodiť. Dovolací súd preto jeho procesne neprípustné dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

22. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.